

Yukarıdaki haritada bazı dağ sıraları gösterilmiştir.

Bu dağ sıraları aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	And	Alp	Himalaya
B)	Atlas	Himalaya	Zagros
C)	Kayalık	Ural	And
D)	Alp	Ural	Himalaya
E)	Himalaya	And	Kayalık

Türkiye'nin bugünkü jeomorfolojik görünümünü kazanmasında aşağıdakilerin hangisinin etkisi daha fazla olmuştur?

- A) Akarsu aşındırması
- B) Epirojenez ve orojenez
- C) Volkanizma
- D) Seizma (Depremler)
- E) Rüzgâr Biriktirmesi

Aşağıda Epirojenik hareketin oluşum şekli görülmektedir.

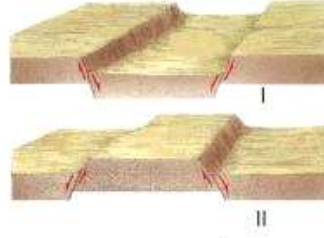

Yukarıdaki şekilde aşağıdaki olaylardan hangisinin gerçekleşmesi beklenemez?

- A) Deniz tabanında tortullar birikmesi
- B) Kıyı çizgisinin gerilemesi
- C) Akarsuların akış hızlarının artması
- D) Ova ve göllerin yükseltilerinin artması
- E) Akarsuların denge profiline yaklaşması

Aşağıdakilerden hangisi epirojenik hareketlerle ilgili değildir?

- A) İskandinav Yarımadası'nda yükselmeler görülmesi
- B) Kanada'nın yılda 1-2 cm yükselmesi
- C) Türkiye'de ova ve platoların yükseklerde bulunması
- D) Himalaya Dağlarının yüksekliğinin fazla olması
- E) Türkiye kıyılarında 100 metre yüksekliğe kadar kumsallara rastlanması

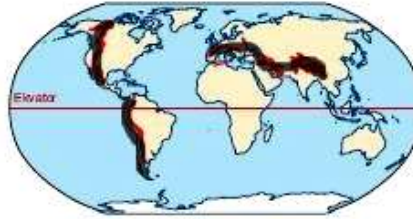
Yukarıda kesiti verilen dağlık alanlara Türkiye'de aşağıdakilerden hangisi örnek olarak verilebilir?

	I	II
A)	Aydın Dağları	Gediz Ovası
B)	Erciyes Dağı	Toroslar
C)	Melendiz Dağı	Bafra Ovası
D)	Kaçkar Dağı	Menderes Ovası
E)	Canik Dağı	Menteşe Dağları

Türkiye'nin büyük bir kısmında ova ve platoların yükseltisi 500 m'den fazladır.

Ova ve platoların yüksekte bulunması aşağıdakilerden hangisiyle açıklanır?

- A) Senozoikte orojenezin etkisinde kalmasıyla
- B) Mezozoikte penplenleşme sürecinden geçip, senozoikte toptan yükselmeye uğramasıyla
- C) Akarsu ve rüzgârların aşındırma - biriktirme etkilerinin fazla olmasıyla
- D) Senozoik dönemde Egeid karasının çökmesiyle
- E) Akarsuların denge profiline ulaşmış olmasıyla

Yukarıdaki haritada aşağıdakilerden hangisinin dağılışı gösterilmiştir?

- A) Volkanik bölgelerin
- B) Genç kıvrım dağlarının
- C) Alçak bölgelerin
- D) Paleozoik zaman arazilerinin
- E) Heyelan bölgelerinin

8. Alp - Himalaya kıvrım sisteminin, Atlas ve Hint Okyanusunun, Türkiye'deki linyit ve petrol yataklarının oluşması hangi jeolojik zamanda meydana gelmiştir?

- A) İlkel zaman
- B) I. zaman
- C) II. zaman
- D) III. zaman
- E) IV. Zaman

- Etki süreleri kısadır.
 - Karstik bölgelerde oluşur.
 - Mağaraların tavanlarının çökmesiyle ortaya çıkar.
- Yukarıda oluşumu ve özellikleri verilen doğal olay aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Heyelan
- B) Tektonizma
- C) Göçme depremi
- D) Volkanizma
- E) Kuraklık

Etkin volkanların Büyük Okyanus çevresinde yoğunlaşmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tsunamilerin yaşanması
- B) Dalgaların büyük olması
- C) Levha sınırlarında yer alması
- D) Büyük okyanusun çok derin olması
- E) Sial' in kalın olması

Aşağıdakilerden hangisi volkanik bölgelerin özellikleri arasında yer almaz?

- A) Deprem riski fazladır.
- B) Toprak verimlidir.
- C) Sıcak su kaynakları fazladır.
- D) Nüfus tenhadır.
- E) Kırıklı yapı yaygındır.

12. Yer yüzeyinin görünümü iç ve dış kuvvetlerin etkisiyle sürekli olarak değişir. Aşağıdakilerden hangisinin oluşumunda iç kuvvetlerin etkili olduğu söylenemez?

- A) Graben düzlükleri
- B) Krater çukurlukları
- C) Okyanus ortası sırtları
- D) Volkanik ada yayları
- E) Penplen düzlükleri

Aşağıdakilerden hangisi denge profiline kazanmış akarsuların özelliklerinden biri değildir?

- A) Enerji potansiyelleri fazladır.
- B) Eğimleri azdır
- C) Akış hızları azdır
- D) Aşındırma güçleri azdır
- E) Ulaşımına daha elverişlidir

Aşağıdakilerden hangisi delta oluşumunda etkili olan faktörlerden biri değildir?

- A) Akarsuyun bol alüvyon taşıması
- B) Kıyıda derinliğin az olması
- C) Kıyıda gel - git genliğinin az olması
- D) Akarsuyun eğimin az olduğu yamaçlardan geçmesi
- E) Kıyıda güçlü akıntıların olmaması

Yer şekillerini biçimlendiren dış kuvvetler o bölgede etkili olan iklime ve yer şekillerine bağlıdır. Bu yüzden, belirli iklim bölgelerinde belirli yer şekilleri yaygındır.

Çok sık yağış alan bir bölgede aşağıdaki yer şekillerinden hangisi görülmez?

- A) Plato B) Vadi çeşitleri
C) Birikti konileri D) Delta
E) Mantarkaya

- Karstik aşındırma şekillerinin en büyüğüdür.
- "Karstik ova" olarak da anılırlar.
- Bazılarının tabanlarında göl oluşur.
- Turistik bir değeri yoktur.

Yukarıda bazı özellikleri verilen karstik şekil aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uvala B) Polye C) Mağara
D) Düden E) Lapya

Çöllerde rüzgar biriktirmesi sonucu oluşan hilal görünüşlü kum yığınlarına "barkan" denir.

Rüzgarların biriktirmesi sonucu meydana gelen "barkan"lar aşağıdaki alanların hangisinde daha yaygındır?

- A) Amazon Havzası'nda
B) Kuzey Avrupa'da
C) Kuzey Afrika'da
D) Endonezya Adaları'nda
E) Güneydoğu Asya'da

- Kalker, jips, kaya tuzu gibi eriyebilen kayaların yaygın olduğu alanlardır.
- Çöküntü depremlerinin görülebildiği yerlerdir.

Yukarıda özellikleri verilen arazi yapısına sahip olan bir bölgede aşağıda verilen yerşekillerinden hangisinin görülme ihtimali en azdır?

- A) Barkan B) Lapya C) Obruk
D) Polye E) Düden

Aşağıdakilerden hangisi enine kıyıların özelliklerinden biri değildir?

- A) Kıyı ile iç kesimler arasındaki ulaşım kolaydır.
B) Denizel iklimin etki alanı geniştir.
C) Kıyıda girinti çıkıntı fazladır.
D) Kıta sahanlığı geniştir.
E) Falezler çoktur.

20. Ülkemiz kıyılarında haliçlerin görülmemesi neyle açıklanabilir?

- A) Genç oluşumlu olmasıyla
B) İç deniz olduğundan gel – git etkisi görülmemesiyle
C) Kıyıların derin olmasıyla
D) Orta kuşakta yer almasıyla
E) Akarsular bakımından fakir olmasıyla

21. Karaları meydana getiren ve okyanus tabanlarında da devam eden yer kabuğu levha adı verilen parçalardan oluşur. Yerkabuğunu oluşturan bu levhalar hareketliliğini devam ettirmektedir. Buna göre, aşağıdakilerden hangisi levha hareketleri sonucunda meydana gelecek bir durum değildir?

- A) Karaların toptan yükselmesi
B) Sıcak su kaynaklarının oluşması
C) Yeni fay hatlarının oluşumu
D) Volkanik alanlarda püskürmelerin olması
E) Karstik arazilerde mağaraların oluşması

22. Bir akarsuyun aşındırabileceği en son seviyeye denge profili denir. Yatağını denge profiline ulaştırmış bir akarsu için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Akış hızı azalmıştır.
B) Genç oluşumlu bir arazi üzerinde akış göstermektedir.
C) Fiziksel aşındırma gücü fazla değildir.
D) Hidroelektrik enerji potansiyeli azdır.
E) Taşımacılığa elverişlidir.

23. Traverten oluşumuna neden olan yeraltı suları için aşağıda verilenlerden hangisi kesinlikle doğru olur?

- A) Derinden gelen sularla beslenirler.
B) Akımları yüksektir.
C) Sularında çok miktarda kireç bulunur.
D) Su sıcaklığı yüksektir.
E) Vadi yamaçlarından yeryüzüne çıkarlar.

24. Aşağıda verilen eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Obruk – Yeraltı suları (Karstik)
B) Mantar kaya – Akarsular
C) Tombolo – Dalga ve akıntılar
D) Horst Graben – Epirojenez
E) Krater – Volkanizma

25. Bir bölgede aşağıdaki oluşumlardan hangisine rastlanması bölgenin rüzgar etkisinde kaldığına kanıt olur?

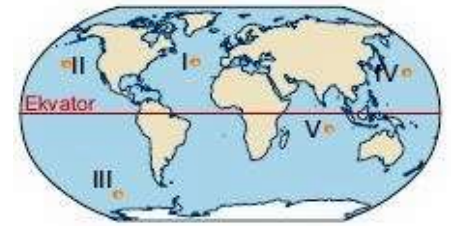
- A) Çentik vadi B) Granit kayalar
C) Krater gölü D) Löss toprağı
E) Fiyort kıyılar

26. Kalıcı kar sınırının 1000 metrenin altında olduğu bir bölge ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine kesinlikle ulaşılabilir?

- A) Yağışlı gün sayısı fazladır.
B) Ortalama yükselti azdır.
C) Yüksek enlemlerde bulunur.
D) Deniz etkisine kapalıdır.
E) Volkanik faaliyetler görülmez.

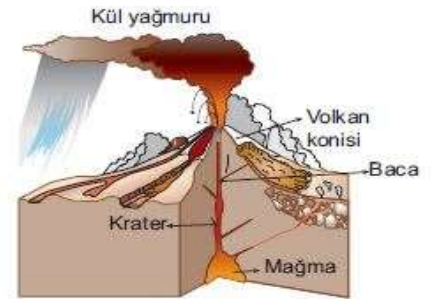
27. Bazalt ve tüf gibi katılasm kayaların bulunduğu yerlerde su ve rüzgâr erozyonu ile meydana gelen kule biçimli topoğrafya şekillerine ne ad verilir?

- A) Tor topoğrafyası
B) Rüzgâr topoğrafyası
C) Karst topoğrafyası
D) Peribacası
E) Martarkaya

28. Yukarıdaki haritada Avrasya ve Kuzey Amerika levhalarının birbirinden uzaklaşmasına bağlı olarak oluşan okyanus ortası sırtları hangi numara ile gösterilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

29. Yukarıda bir yeryüzü şekli gösterilmiştir. Aşağıdaki yörelerden hangisinde bu tür bir oluşuma rastlanma ihtimali daha yüksektir?

- A) Trakya Çevresi B) Menteşe Dağları
C) Van Gölü çevresi D) Batı Karadeniz
E) Taşeli Platosu

30. Yer kabuğunun her yeri aynı özellikte değildir. Aynı insan vücudundaki eklemlerin oynama ve hareket özelliğine sahip olması gibi levhaların kenarları da eklemlerimiz gibi hareketli yerlerdir. Buna göre aşağıdaki alanların hangisinde levha hareketleri daha fazla görülür?

- A) Sibirya'da B) Kutuplarda
C) Antarktika'da D) Doğu Avrupa'da
E) Büyük Okyanus çevresinde

31. Masif adı verilen araziler yer kabuğunun en yaşlı arazileridir. Buralar durgun olduğu için deprem ve volkanik olaylar masiflerde görülmez. Buna göre aşağıdaki yerlerin hangisinde masif arazilere daha çok rastlanır?
A) Filipinler B) Japonya
C) Yeni Zelanda D) Rusya
E) İtalya

32. Yeryüzünden yerin derinliklerine inilmesini fantastik bir romanla anlatan Jules Verne, "Arz'ın Merkezine Seyahat" isimli kitabında bir yanardağdan yerin derinliklerine girildiğini, mağaralardan geçildiğini, yolda milyonlarca yıl öncesinde yaşamış canlılar ile karşılaşıldığını, yolculuğun sonunda başka bir yanardağdan yeryüzüne çıktığını anlatır.

Buna göre Jules Verne'nin Yer'in merkezine ulaşılması için yanardağların kullanılabilceğini düşünmesi aşağıdakilerden hangisinden kaynaklanmış olabilir?

- A) Yanardağlardan çıkan lavların yerin derinliklerine uzanan bacalardan geldiğini tahmin etmesi
B) Yanardağların yüksek ve dik yamaçlardan oluşması
C) Yanardağların gizemli bir yapısının olduğuna inanması
D) Yanardağların yerleşim alanlarına uzak olmasının getirdiği bir cazibeye sahip olması
E) Yanardağların etrafında farklı medeniyetlerin yaşamış olduğuna inanması

33. Orojenik hareketler sırasında aşağıdakilerden hangisi oluşmaz?
A) Graben B) Krater C) Horst
D) Antiklinal E) Senklinal

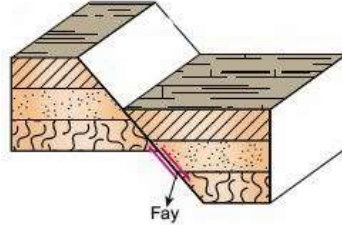
34. Dilara, coğrafya dersinde iç kuvvetlerin neden olduğu olayları şu şekilde yazmıştır.

- I. Volkan püskürmeleri
II. Gayzer sularının fışkırması
III. Karstik mağaraların oluşması
IV. Kıvrımlı dağ sıralarının oluşması
V. Tektonik depremlerin görülmesi
VI. Kıyılarda regresyon yaşanması
VII. Okyanusta tsunamilerin yaşanması
Buna göre Dilara'nın yazdığı maddelerden hangileri iç kuvvetlerin neden olduğu olaylar arasında yer almaz?
A) Yalnız II B) Yalnız III C) Yalnız VII
D) I ve IV E) V ve VI

35. İtalya'daki Venedik şehrinin her yıl yaklaşık 4 mm Adriyatik Denizi'ne doğru battığı görülmektedir. Venedik'teki bu

çökmenin nedeni; Po Nehrinin getirdiği binlerce ton malzemenin Venedik Körfezi'ni doldurmasıyla ilgilidir. Yukarıdaki açıklamada yeryüzünün şekillenmesindeki hangi hareketten bahsedilmektedir?

- A) Deprem B) Volkanizma
C) Epirojenez D) Orojenez
E) Horst – Graben

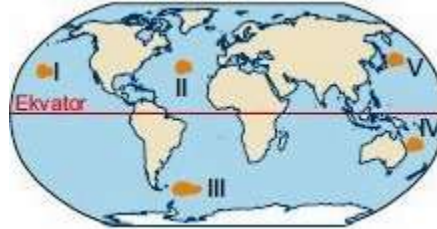
36. Yukarıdaki yapının yaygın olarak görüldüğü bir bölgede,

- I. Jeotermal sular
II. Tektonik depremler
III. Karstik mağaralar
V. Çağlayanlar

gibi özelliklerden hangilerinin görülme olasılığı fazladır?

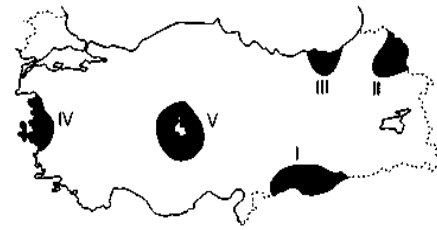
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

37. Sıcak denizlerde yaşayan canlıların kireçli kabukları sığ deniz diplerinde birikerek mercan kayalarını oluşturur. Mercan kayaları organik tortul kayalar içerisindeki önemli kayaç türlerinden biridir.

Buna göre yukarıdaki haritada numaralanmış alanların hangisinde mercan kayalarına rastlanma olasılığı en fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

38. Yukarıda Türkiye haritası üzerinde işaretli alanlardan hangileri rüzgârların oluşturduğu mantarkaya, tafoni, barkan gibi şekillere rastlanır?

- A) V - III B) I - II C) IV - V
D) V - I E) III - V

39. Yukarıdaki şekilde bir akarsuyun denize döküldüğü yerde oluşan birikim alanı gösterilmiştir.

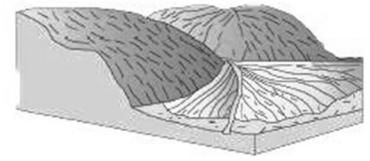
Böyle bir birikim şeklinin oluşması için;

I. akarsuyun bol miktarda alüvyon taşınması

II. kıyının sığ (az derin olması)

III. kıyıda gel –git genliğinin az olması gibi koşullardan hangilerinin olması gereklidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

40. Yukarıda gösterilen yer şeklinin oluşması için gerekli temel şart nedir?

- A) Akarsu aşındırmasının artması
B) Akarsu eğiminin artması
C) Heyelanın artması
D) Akarsu eğiminin azalması
E) Erozyonun artması

41. Dev kazanlarının yaygın olarak bulunduğu bir bölge için;

I. akarsuyun akış hızı fazladır.

II. akarsu ulaşım ve taşımacılığa elverişlidir.

III. akarsu denge profiline çok yakındır. Yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

42. Doğal değişimi gerçekleştiren iç ve dış kuvvetler farklı etkiler yaparak yeryüzünde değişiklikler meydana getirir. Buna göre;

I. İç kuvvetler büyük dağları, volkan konilerini meydana getirir.

II. Dış kuvvetler daha çok aşındırma, taşıma ve biriktirme faaliyetleri yaparak doğal değişimi sağlar.

III. Aşındırma şekilleri deniz seviyesine yakın yerlerde, biriktirme şekilleri çok yüksek ve engebeli alanlarda görülür. Yargılarından hangileri doğal değişim ile ilgili doğru bilgiler içermez?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

CEVAPLAR: 1E 2B 3E 4D 5A 6B 7B 8D 9C 10C 11D 12E 13A 14D 15E 16B 17B 18A 19E 20C 21E 22B 23C 24D 25D 26C 27D 28A 29C 30E 31D 32A 33B 34B 35C 36D 37D 38D 39E 40D 41A 42B

Aşağıdaki boşlukları doldurun.

Sial ve Sima ne demektir?

Dünyada volkanizmanın etkili olduğu yerlerin özellikleri dikkate alındığında bu yerlerle ilgili ne tür yorum yapabilirsiniz?

3. Jeolojik zamanda (Tersiyerde) ne gibi olaylar gerçekleşmiştir?

Ülkemizdeki fay hatlarıyla ilgili kısaca bilgi verin.

Ülkemizde deprem riskinin az olduğu üç yer yazın.

Yerkabuğu üç tabakadan oluşur. Bunlar:

- A:
B:
C:

Akarsuyun yatağını derine doğru aşındırabileceği en son seviyeye denir.
.....

Koy veya körfezlerin önünün kıyı oku ile kapanması ile oluşan göllere denir.
.....

Dalgaların aşındırmasıyla oluşan yüksek ve dik kıyılara denir:
.....

İç kuvvetler: Yerin derinliklerinden enerjisini alan ve yeryüzünü oluşturan kuvvetlerdir. Bunlar:

1.
2.
3.
4.

Aşağıdaki yer şekillerinin karşısına onu oluşturan dış kuvvetin ismini yazın.

ÖRNEK: Barkan.....Rüzgar

Menderes:

Çentik Vadi:

Tombolo:

Fiyort:

Mantarkaya:

Irmak adası:

Polye:

Falez:

Dev kazanı:

Aşağıdaki kavramlara ait bir örnek yazın.

Kimyasal Tortul Kayaç:

Organik Tortul Kayaç:

Lagün:

Horst:

Graben:

Kıvrım Dağ:

Fiziksel Tortul:

İç Püskürük Taş:

Krater:

Delta Ovası:

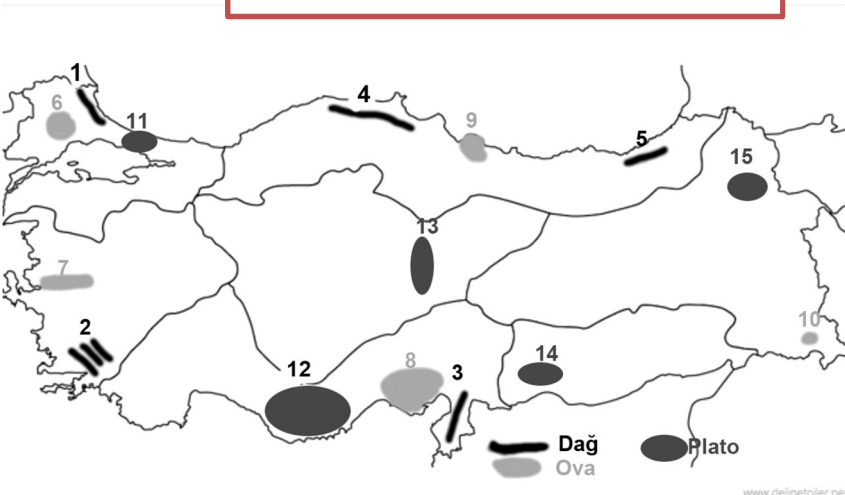
Ria Kıyı:

Haliç:

Tombolo:

Mağara:

Aşağıdaki bölüm ilk yazılıya dâhil değildir.

Yandaki haritada bulunan yeryüzü şekillerinin adı yukarıda belirtilmiştir. Tabloya bu yeryüzü şekillerinin isimlerini yazınız.

Istranca (Yıldız)
Yüksekova
Gaziantep
Kaçkar
Uzunyayla
Çukurova
Çatalca - Kocaeli
Erzurum – Kars
Nur (Amanos)
Menteşe Dağları
Gediz ovası
Taşeli
Ergene
Çarşamba
Küre Dağları